

Amerikan suomalaisten työläisnais-ole sen vertaa itsestoisuuteen pe-ten puolesta lausumme myöskin to-veritar Vatasen tervetulleeksi vapu-teensa ja toivomme hänelle intoa ja kestävyyttä edelleenkin yhteisessä taistelussamme.

Naistemme valistus-tasosta

Kirj. Anna Kappinen.

Kun seuraamme naisten kehitys ja tietoisuustasoa puolelta millä tahansa, niin on se suurimmalta osalta perin alhaista, itsemääräämiskyvyttöntä, huolimatta siitä että on vuosimäärä, jopa kymmeniäkin vuosia ollut työväenliikkeen mukana, aina-kin jäsenenä. Tuntuu siltä, että so-sialistipuolue on ollut vaan joku seu-raelämän kehto, joka ei ole välittä-nyt ei ehkä kyennytkään ottamaan perusteellisempaa selvyyttä jäsenis-tönsä periaatteellisesta tietopoli-tiisuudesta ja etenkin naisten tietol-suustasosta, pääasia vaan, että nai-set ovat täyttäneet järjestössä ar-vottoman numerotilan, että on voitu todistaa numeroilla miten suu-ri kunkin osaston jäsenluku on. Enempää ei heiltä ole vaadittu eikä juuri enempään kehoitettukaan, useat tuskin ovat tietäneet minkä-tähden edes kuuluvat osaston jäse-nyyteen ja kuitenkin nykyiset S. P:n rippeet aivan suun täydeltä julista-vat, että on tehty työtä joukkojen keskuudessa ja vieläkin tehdään jo-ka on monta kertaa tehokkaampaa kuin esim. nykyisen vasemmistolil-keen. Mutta sanotaan: "Lopusta kuuluu sano torventekijä", ja niin myös on käynyt, että S. P. on lop-puun kulunut ja suurin osa kansasta on yhtä tietämätön kuin ennenkin eli kymmenenkin vuotta takaperin. Sitä todistaa m. m. sekin seikka, että jos mies sattuu muuttamaan kantaansa puolueasiassa minnepäin vaan, niin naisella ei valmolla ei

ole sen vertaa itsestoisuuteen pe-rua maaperää muokattavanamme ja rustuvaa määräsvoimaa, että voisi siksi on naistenkin astuttava kursal-lematta työhön ja hankittava itsel-leen tietoja, joiden avulla voi tehdä hyödyllistä työtä köyhällisten riveis-sä, nostattaa työn nuvuttamia työläis-siskojaan kehityksen oikealle tiele, herättää heidät kapitalismin tuudit-tamasta tietämättömyyden unesta. Älkää ajatelko, jos paikkakunnallanne on toimimassa naisten lukuseuras- ja siinä jokunen ehkä 4—5 naista, että siinä on kylliksi, ei siellä enää minua tarvittakaan. Äl-kää ajatelko toimintanne ulottamis-ta juuri siihen pieneen piiriin, missä kulloinkin olette, vaan on ajateltava koko maailman köyhällisten naisten aseman puolesta, ajateltava, että on olemassa suuret joukot, jotka tar-vitsevat tulla herätetyiksi mukaan ja osoitettava heille nykyisen kap-talistiluokan riistopolitiikka ja sel-vitettävä missä muodossa se voidaan korjata. Ei ole siis paljon vaadittu, jos meitä kehoitetaan käymäänkin kymmenen eri tuttavamme luona vä-hintään kerran viikossa, mutta sitä emme voi ennen tehdä, ennenkuin omaamme varmat luokkakatsanto-kannat ja siksi juuri on meidän vel-vollisuutemme liittyy ammentamaan tietoja ja oppimaan asioiden selitte-lyjä paikallisista naisten lukuren-kaista. Niiden avulla parhaiden voimme saavuttaa selvän luokkatais-telukannan ja itsemääräämiskyvyn. Kolmas kansainvälinen eritoten on ottanut myös tehtäväkseen kesku-nessamme naisten valitustyöntöön, täten korjaten sen virheen minkä toinen kansainvälinen teki, se ulot-taa laajan vallankumouksellisen toi-mintansa kaikkiin eri ammattialoil-le ja kaikkiin kansallisiin ryhmiin su-kupuoleen katsomatta. Tämän toi-minnan kautta me ainoastaan voim-me tulla todelliseksi vasemmistolai-siksi luokkataistelijaksi ja kun ker-ran meille osoitetaan tie ja pyritään meitä henkisesti opastamaan, niin täyttäkäämme silloin paikkamme, voidaksemme hehkuvien mielin ter-vehtiä maailman vallankumousta.

Kun näitä asioita mietti, niin tun-tuu melkein huvittavalta, ei-siksi, että ollaan tietämättömiä vaan sik-si että joku järjestö, joka on edus-tavinaan työläisten oikeuksia ja val-voivinaan yleistä työläisten kehitys-tä, vastaanottamaan parempaa S. O. työläisten yhteiskuntaa, jättää syr-jään suurimman prosentin työläisten kehitys- ja edistystason valvomisen ja kuitenkin aina tuovat esiin pon-nen, jossa sanotaan että naiset sa-manarvoisiksi miesten kanssa. Mi-ten ihmeen tavalla he voisivat tui-la ja kohota miesten rinnalle, ellei he omaisi samat luokkakatsantoka-nat ja samat tietoisuudet ja itsemää-räämiskyvyt. Niitä ei voi omata, ellei siihen anneta selväpiirteisiä ohjauk-sia ja vaadita tietämään muutakin kuin olla lisänumerona jäsenluette-loissa. — Itsemääräämiskyvylle tar-koitetaan tässä sitä että kaikki luok-kamme naiset ottaisivat puole-asiat kantoineen päivineen perinpohjaise-ri käsiteltäväksi ja tutkiakseen ja harkittakseen itsenäisesti eikä luot-taan ja totutella siihen, että mies ajat-telee ja päättää ja tyytyä niihin, sillä sattuisi, että mies liivahtaisi vaikka williamssilaiseen tuplaweehen, niin nainen lynkittelsi perässä, vaikkapa ei se tuntuisikaan ensi alussa mie-luiselta. Vaan kun ei ole tullut seu-rattua eikä otettua täydellistä sel-vyyttä asioista, niin ei voi varmuu-della itse ratkaista kysymystä mikä on oikea? Ajattelee vain: kati tuo on oikein, kun ukkokin niin vakuuttaa, ja ukko sattuu vielä jonkun väärin selittävän "dokumentin" avulla todis-tamaan puheensa oikeaksi ja niin jää taas nainen herransa orjaksi. Meillä on vielä suunnattomasti ka-

Tieteellistä puhetapaa

Kirj. Willenmina.

Sydänmaan Ville oli ollut kahdek-san vuotta Amerikassa. Lapsuuten-sa ja aikaisemman nuoruutensa ajan oli hän jommoisellakin kärsivällisyy-dellä kuokkinut ja kyntänyt isäntän-sä maita, joskin sydämessä tyyty-mättömyyden taimet pyrkivät kasva-maan.

Mutta miehuden ikään päästyään — jolloin hän katsoi olevansa ainoa määrääjä yksityisasiassaan — päät-ti hän kerrassaan tehdä lopun toisen hyväksi raatamisesta ja alkaa kokoa-maan omaankin pussilnsa. Ja niin hän lähti Amerikkaan — tietenkin ri-kastumisen tarkoituksessa. Siellä kun kuului tulevan kuinka rikkaaksi hy-vänsä kun vaan oikein tykkäi.

Olihan sitä kotimaatakin joskus i-käviä tullut, mutta ei sinne tullut sen-tään lähdeä. Kun laski silloisessa olevia rahoja, niin ei niillä oikein reilusti enään olisi takaisin pääsyt, jos olisi mielikin tehnyt. Sillä ta-valla meni vuosi toisensa perään, ei-kä "vanhaan maahan" lähtöä tullut.

Mutta tutkimattomat ovat ihmis-elämän tied.

Sydänmaan Ville sai kerran kirjeen kotikylässään elävältä vanhalta tuttavaltaan. Siinä kirjeesi seisoi näin: "Jos et hyvin pian saavu tän-ne, niin se Karttumien Iita hyllää sinut ijäksi. Hän palvelee nykyään aseman inspektorilla ja maailma sa-noo hänen kulkevan Iitamissa saman aseman veksellimiehen kanssa, joka on nuorimies."

Sydänmaan Ville hätkähti. Päässi alkoivat ajatukset kiivaasti "runmaa-maan". Olsikohan se Iita unhotta-nut hänet tällä kahdeksan vuoden ajalla, huolimatta kirjevalhdosta, jo-ka oli katkeamatta heidän välillään jatkunut.

"Mutta nyt minä lähden, vaikka kaikki menisi", päätti hän lopuksi.

Kaiken matkaa Sydänmaan Ville itseksensä kirotti sitä veksellimestä, joka oli uskaltanut tavoitella Iitaa, jonka Ville katsoi yksin itselleen kuuluvan. "Ja että se Iitakin vielä menee hänen kanssaan. Mutta tai-tavat herrasmiehet hiintätkin miellyt-täin", ihmetteli Ville vielä kotimaan-hansakin saavuttuaan, istuessaan rau-tatievaunun penkillä.

Mutta Villekin puolestaan päätti e-siintyä edukseen. Olihan hän Ame-rikassa ollessaan ollut "edistysmiehes-ten" ihmisten seurassa ja oppinut heistä jotakin uutta, mistä hän ei ko-timaasta lähtessään ollut tiennyt mit-tään. Teosofiatakin hän tiesi koko paljon, josta ei kotikylässään milloin-kaan mitään puhuttu. Ja teosofi-nessa seurapiirissä Sydänmaan Ville olikin oppinut sen "lennon" puheta-van, jota hän käytti aina silloin kun tahtoi esiintyä edukseen.

Kenenkään avustamatta saapui Sydänmaan Ville kotikyläänsä. Ky-län ihmiset kokoontuivat töllystele-mään hänen ympärilleen — niitten mukana Iitakin — ja Ville ottikin tilaisuudesta vaarin ja huomattaval-la itsestyytyvyydellä vastaili kysy-myksiin oloista ja elämästä Ame-rikassa.

"Amerikkalaisten siveellinen moraali", kertoi hän, "on korkealle kehiti-tynt. Kouluja on paljon joissa nu-oriselle opetetaan tieteitä, taitteita ja muuta viisauttieteilistä filosofiaa. Siksi siellä ei olekaan niin paljon tytämielisiä idoteja kuin muualla maailmassa. Mutta ateistisia jumal-lankielijöitä siellä löytyä paljon."

"Mitäs siellä muuta on?" kysyi joku vierastellen. Ville otaksui sitä uteliaisuudeksi ja ilmoitui edelleen kertomaan:

"Joo, siinä maassa vallitsee demok-ratinen kansanvalta, vaikka toiset sa-novatkin ylhäimäisten virkamisten o-levan vanhoillisesti konservatiivisia. Mutta minun mielestäni ei sikäläistä virkavaltaa voida byrokraatiaksi sa-

että nainen on kokonaan riippuvai-nen miehestä, on nopeasti menettä-nyt merkityksensä, Naisten aseisiin kutsuminen hävitti viimeisetkin por-varilliset ennakkoluulot karkoittaen ne muinaismuistojen kokoelmaan.

V. 1917 kun viimeisiä barrikaade-ja luokkasotaa varten rakennettiin, tuli naisten osanotto vallankumouk-sessa huomiota herättäväksi.

Kommunistinaisia oli myöskin val-lankumouksellisissa sotilasneuvos-toissa. Punaisen Armeijan poliittisten osastojen perustaminen on huomata-vassa määrässä toveritar Varsen-ka Kasparovan ansiota, joka oli ky-vyüks järjestäjä.

Tätä nykyä, jolloin päiväjärjestyk-sessä on kysymys Tasavallan ases-tettujen voimien siirtyminen millisi-järjestelmään, naisten mukaan saat-taminen sotilasalalle saa yhä laaja-kantoisemman merkityksen käytän-nön kysymyksenä. Naisten osanotto armeijassa rajatut etupäässä rintaman n. k. apuöihin. Vain muutamia heistä oli rintamasotilaina. Millisi-järjestelmä aikaansa perusteellisen käänteen työläisnaisten ja talonpo-ikatsnaisten johtamiseksi sotilasalal-le. Nainen muuttuu taisteluvuomaksi, joka luetteloidaan valtion rekistere-hin. Häntä ei enään mobilisoida rin-taman takaiseen työhön vaan sään-nöstellyn palveluksen suorittamiseen millisarmeijassa. Hänen osallisuutensa tulee lailliseksi, järjestetyksi ja vahvistetuksi. Sikäli kuin uusi ar-meija yleisen sotilasopetusosaston toimesta tulee uudelleen, rakenne-tuksi, tulevat kaikki 16—18 ikäiset naiset työt rinnan nuorukaisten kanssa velvoitettuiksi suorittamaan ja sotilaskurssin Tasavallan puolusta-misen varalta. Ensimmäinen yleisen aseharjoitusten kutsunta suoritettiin nessä ei ole sitä makeillevala alentu-Moskovassa kesäkuun 1 päivänä valsuuta, jolla porvarilliset sisaret 1920. Noin tuhatkunta työläisnaista lähestyivät "sotilasparkaa".

suoritti täällä jo kasarmiharjoitukset ja 5,000 naista yleisen aseharjoituk-sen. Tämän ohella harjoittivat työ-läisnuoret, jotka vielä eivät ole kut-suntajäissä, erikoisen valmistelevan harjoituksen kentillä. Tätä yleistä aseharjoitusta toteutetaan yli koko Venäjän.

Kuluneen kolmen vuoden ei yks-i-kään kutsuntajoukko ole muodostu-nut, joihin naiset eivät olisi otta-neet osaa. Työläis- ja talonpoikais-naiset avustivat taistelussa karkula-suutta vastaan rintamalta, vaattel-den keräyksessä sotilaille, hoitivat haavoittuneita ja tarkastellivat sa-raaloita.

Naisten urhoollisuudesta ja heidän suoranaiseesta osallisuudestaan tais-teluihin, heidän rohkeudestaan vhol-lisen tulen edessä puhuvat Yleisesi-kunnan tilastot ja tiedonannot.

Punaisen Armeijan riveistä kaatu-neina, vangiksi joutuneina ja haa-voitettuna poistuneiden naisten lu-kumäärä nousee 1,854. Koko joukko naisia on palkittu Punaisen Lipun kunniamerkillä.

Punaisen sairaanhoitajattaren ja sanittäärin ala oli toinen, jossa nai-set sotilasalalla työskentelivät. Mar-raskuussa 1919 esilintyi ensi kerran rintamalla oppijakson suorittaneet punaiset sisaret. Heidän uhrantuu-vesta ja urheasta toiminnasta puhu-vat viralliset asiakirjat. Kaikkiaan saapui rintamalle kahden vuoden ai-kana noin kuusituhatta oppijakson suorittanutta naista.

Palkkatyöläisnainen ja talonpo-ikatsnainen punaisina sisarina ja sanni-tääreinä olivat työssään reippaita ja innostuneita. Punainen sisar koh-telee haavoittunutta punasotilasta ennen kaikkea toverina, veljenä, hä-secharjoitusten kutsunta suoritettiin nessä ei ole sitä makeillevala alentu-Moskovassa kesäkuun 1 päivänä valsuuta, jolla porvarilliset sisaret 1920. Noin tuhatkunta työläisnaista lähestyivät "sotilasparkaa".

"Kun bolshevikien edustajat saapuivat Genoaan

Lehemme seuraavassa numerossa julkaisemme kuvauksen siitä, miten maailman ensimmäisen työväenvaltion edustajat otettiin vastaan Genoaissa, johon kapitalistisen maailman oli pakko kutsua heidät neuvottelemaan niistä mahdollisuuksista, joita olisi olemassa Europan taloudellisen elä-män rakentamiseksi. Kuvaus on Neu-vostohallituksen lähenkannattajan "Isvestijan" kirjeenvaihtajan kirjoit-tama. Joten sen tosiperäisyydestä ei meillä voi olla epäilystäkään. Hank-ikkaa siis nusia lukijoita Toverittarelle.

Vallankumousnainen Tatjana Leontjeva kuollut

Joku aika takaperin kerrottiin ul-komaalaisissa lehdissä, että venäläi-nen vallankumousnainen Tatjana Leontjeva oli kuollut Sveitsissä. Munsingenin mielenvikasten hoitolassa lihehti Berniä.

Tatjana Leontjevan nimi tuli ylei-sesti tunnetuksi vuosina 1906—1907. Syyskuun 1 päivänä 1906 teki hän nimittäin erlässä Interlakenin hotel-lissa murhayrityksen muuttua Myller nimistä henkilöä kohtaan luullen tätä Venäjän sisäasian ministeriksi Dur-novoksi. Juryoikeudessa Thunissa maaliskuussa 1907 tuomittiin Leontje-va neljäksi vuodeksi kuritusvanki-laan ja sen jälkeen karkoitettavaksi Sveitsistä 20:ksi vuodeksi. Leontjeva ei kuitenkaan koskaan rangaistustaan kärsinyt, koska hän tuli mielenvikai-seksi, joutuen mielenvikasten hoito-laan, jossa hänen elämänsä nyt on lopullisesti sammunut.

Kencille ei vielä tule Toveritar tilatkoon sen heti!